

Szerkesztőség:

Rimaszombat, Pokorágyi-utca
1-ső szám — Ide intézendő a
lap szellemi részét érdeklő
minden közlemény és levelezés

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona.
Fél évre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER: CSÜTÖRTÖKÖN.

Kiadó-hivatal:

Rimaszombat, Pokorágyi-utca
1. szám a. a könyvnyomdában.
— Ide intézendők a kiadó hiva-
talt illető előfizetés, hirdet-
mény, nyilttér és egyéb felszó-
lalások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petitsor tér-
fogata . . . 12 fillér.
Bélyegdíj minden beiktatás
után . . . 60 fillér.

Nyilttér:

Egy sor . . . 40 fillér.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legzélszerűben posta-utalvány utján eszközölhető. — **Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.**

Husvételi hangok.

A Golgotha kizöldült Nincs semmi nesz, nincs semmi zaj se a kereszten, se a keresz alatt. Fent a szenvedések árja, alant az izzó szenvedélyek szennyes áradása zugott még tegnap, ma már mindennek vége van. Az alkonyat esendjében jó barátok jönnek a keresz alá, hogy a drága Mester holttestét lefejtsek onnan s eltemessék valahova. A keresztről való levétel és a sirba fektetés a képző művészetnek eleitől fogva kiválóan kedves tárgyat képeztek. A végső szolgáltnak fájdalma, párosulva a halál fenségének tiszteletteljes borzalmával; az a gyöngédség, melylyel a holttestet a keresztről leemelik; az a szent öröm, a melylyel őt a durva kezek közül kiszabadítják, — mérlegelve a tiszteletteljes szolgálatot, a melyre őket Isten méltóztatá; a halál rejtélye feletti szent borzalom; az örökkévalóság lehe, mely ott lengedez körülöttük, mindez egy csomó pontban tömörül össze. Van-e véső, van-e eset, a mely ezt méltólag tudná visszaadni?

A bölcső és a sir az ember első és utolsó hajléka, mily szépen felelgetnek egymásnak a Jézus sorsában is. József fektette őt a jászolba bölcsőbe, József nevű egyén fekteti a sirboltba. Abban a bölcsőben ő előtte nem pihent senki sem, abban a sziklasirban sem. Születése alkalmával bölcsők állottak a napkeleti csillag fényétől körülvéve, aranynyal, tömjénnel és myrrhával felszerelve a királyi gyermek bölcsője felett; két gazdag izraelita állott őrt, kezében aloéval és myrrhával élete esthajnal csillagának világítása mellett a királyi holttest felett. Ez a szép tisztség nem a tanítványokra bízott, a kik vele nyilvánosan szerepeltek, hanem ama jó barátaira, a kik eddig távol tartották magokat tőle, de a kiket foglyul ejtett az ő nagysága és isteni fensége s a kik irtóztak eddig a nyílt állás-foglalás napfényétől. Ezekben az apró vonásokban már ott csillámlik a feltámadás és győzelem hajnal pirja. Valami fenséges, isteni díszlet nyugszik ezen a sirba tetelen.

Egy kertben temetik el — ott van a sziklasir. Sirhely a kertben! Az éden-kertje is sirrá leve az Ádám esete által. Ádám az éden-kert-

ben halt meg, boldogsága ott lelte halálát, csak holttestét temették el az éden-kerten kívül. A Jézus sirja által, melyet a József kertjében ástak s melybe az élet fejedelmét, az élet fáját helyezték, a mi sirjaink ismét kertté lettek, melyen át a halálból az örök élet tavaszába lépünk.

* * *

Nem hiányzik a halotti kíséret sem. Mint a ledőlő fát a repkény, a megfeszítettetés is ugy öleli körül a nők szeretete. Jó barátok veszik le a keresztről, nők kísérik a holttestet távolról esendesen, így kívánja ezt az isteni decorum. Leülnek a sir ellenében és nézik, hogy miként fektetik le a holttestet. A szeretet ama pillantása ez, mely nem bírja levenni szemét a kedves halottról s hűtlennel érezné magát, ha adós maradna az utolsó Istenhozzáddal. Milyen őrizet ez ott a sir körül! Nők ülnek ott elmélyedő tekintettel, melybe a nagypénteki fájdalom a husvételi reménységgel vivja a harezot. Azután visszatérnek és „esendések a törvény kívánalma szerint.“ A nagy munkanap után a esendes szombat következik, lelkök belemélyed a hét átelt eseményeibe és lelki gyűjtést végeznek. Boldog visszatérés a sirtól, mely őket az önmagukba való térésre készíti, midőn a sir néma esendje lelki esendességet eszközöl. Nem maradhat éjszakára és a következő napra a sirnál, mely csak a holttestet rejt magában, s hol a halál országa leköti a lelket — visszaszólította szívük a esendes házi tűzhelyhez s ama helyekre, hol még mindig a Jézus dicsősége honol.

* * *

A női őrizetet egy másik díszőrség váltja fel. A világ nagyjainak ravatalát nem szokták őrizet nélkül hagyni. Nem hagyták ugy az idvezítőét sem. Ezt az őrizetet Pilátus állította oda a papi fejedelmek kívánsága szerint. Tehát megint csak nem a tanítványok — hanem az ellenség emberei őrködnek holtteste felett. A keresztre Pilátus ütötte rá a pecsétet az emlékezetes felirással — a sarkóre a papi fejedelmek s ime mindkét pecsét halála és feltámadása okmányának függő pecsétjévé leve.

* * *

Te tetted azt, hogy végre boldog lettém.
Hogy csillagom most újra felragyog!

S ki bennem ezt a változást okoztad,
Ki pár szavaddal megváltád szívem,
Ki boldogságom így élembe hoztad,
Ki visszaadtad nékem a hitem:

Előtted, — drágám! — én meghajtom főmet,
S megfogva szépen édes kis kezéd,
Rácsókolom mindazt, mit kaptam Tőled:
A boldogságomat, s szerelmemet!

Csalódás.

Ősz volt, olyan esendes, bus őszi nap, mely ugy hasonlít a lélek haldoklásához. Zizegve hulltak a falevelek, megzörrenve a hideg őszi szél fúvásától. Vitte, vitte a szél a száraz leveleket, sodorva messze, beszélve márdárdal, napsugár, boldog tavasz mulásáról, tört remények, siró lelkek panaszáról.

Lelkem elmerengett. Valami esodálatos bus érzés töltötte be s szerettem volna a készülő fecskékkel elköltözni messze, messze, hol örök mosolygásu napfény honol, derült kék ég mosolyg az emberekre, szerettem volna repülni egy ismeretlen szebb világba, hol nincsen fájó szív, sóhaj, keserű emlék . . .

Vajjon mi okozhatta e borus hangulatot? a virágok haldoklása vagy a sárga levelek bus zizegése? avagy az-e, hogy eszembe jutott, hogy mi is így mulunk el lassan haldokolva és sirunkra majd így hullanak ezek az elsárgult falevelek? Nem tudom, csak valami végtelen keserűség fogott el s szerettem volna sirni, zokogni, fájni . . .

A domboldalról, onnan a bus temetőről énekhangot hoz a vándor szellő. Temetnek valakit . . . Fehér a

Jézus szenvedése történetét egy sarkó zárja le. Csakhogy ez a néma kő a husvét reggelén ép ugy megszólal, miat régen a Memnon-szobor megszólalt a napsugár érintésétől. Ezt a tova-hengerített követ eleitől fogva ugy tekintették, mint az emberi gonoszság *határvkővét*, mint a megváltó munkája *zárkövét*, mint az égi atya segítése *emlékkővét* és mint a földi egyház *szegletkövét*. Ez a kő tehát az Isten országa egyik legszebb ékköve; az ásványok királya.

A husvét története egy kőnél kezdődik. El van hengerítve, de nem emberi kéz hengerítette el, a pecsét fel van szakítva, ugy találják ezt a kegyes asszonyok, kiknek szíven ez a kő a gondok köve gyanánt feküdt. De az égi atya gondoskodott arról, hogy leemelje rólok a gondokat. „Kicsoda hengeríti el nekünk a követ a sirnak szájától?“

Erre a kérdésre nem volna felelet, ha nem tudnók, hogy Isten nem engedte azt, hogy az ő szentje rothadást lásson; az atya feltámasztotta az ő fiát. A szerető apa és anya keze így fejt le reggel az alvó gyermekről a védő takarót, így költi fel édes álmából, hogy *szemeivel* lássa a kelő napot — így cselekedett az örök dicsőség atya is az ő gyermekével. A Pilátus őrsége megrémedve áll, nagy futásnak ered a József kertjéből, — ép ugy, mint egykor a főpapi poroszlók a Gecsemané kertből. Meghalni mindenki látta, de feltámadni senki; gyalázata nyilvánvaló, dicsősége rejtve marad. Minden keletkező élet a titokzatosság törvénye alatt áll.

* * *

Karácsonynak az éjszakája, husvétnak a reggele, pünkösödnek a nappala van az égi kéz által megszentelve. Valami sajátlagos fenség nyugszik a reggelen, közepén áll ez az éjszaka és a nappal között; a hajnali szellő bizonyos borzadályt visz magával a nap feljötté előtt. Ezt a csipős reggeli szellőt érezzük a husvételi elbeszélésekből is. A husvét reggelén csupa ellentétek vesznek körül bennünket — érezzük az ur közelét és megközelíthetlenségét, megérkezését és eltávozását, vigasztalását és büntetését, megnyilatkozását és elzárkozását. A feltámadott Jézus

szemfedője, pedig a bánat, mely megölte, sötét feketé volt.

Tudjátok-e ki az, a kinek a búdal szól? egy bánatos szép leány, ki meghalt, mert szeretett s nem tudott felejtetni . . . Hja, hiába éljük ezt a reálisnak kikiáltott századot, akad még néha napján egy-két bolond szív, mely a középkori várkisasszonyok és trobadurok romantikájával tud szeretni.

Nem új a történet, de nagyon szomorú . . .

Egy szép nyári nap alkonyán, mikor a természet szenderegni készül s a lelket is édes nyugalom szállja meg, a falusi kert akácfa-sorai alatt sétált egy szép lány egy ifjával.

Nézték a fénylő szentjános bogárkat, nézték az akác lehulló virágát s elsiratták azt az édes illatos kis fehér virágot, néha-néha szólottak is egy szót. Nem régen ismerték egymást. Egyszer a zöld erdő árnyas fasorai között találkoztak, hova a leány virágot ment keresni, az ifju pedig . . . azt kicsalta a meleg napsugár, csiesergő madárdal, fülemile szózat, kicsalta meleg szíve, mely a természet szépségét oly mélyen érezte, oly nagyon esodálta. Aztán jóbarátok lettek, beszélgettek dalról, napsugárról, szerelemről, boldogságról . . .

A leány elbeszélte az ifjunak, hogy még pár hóval ezelőtt is szeretett, de csalódott s most már nem hisz a szerelemben, s nem is hiszi, hogy van boldogság e földön, de ha volna is, ugy valódi igaz boldogság igen kevés.

— Pedig ennek mi vagyunk az okai — mondá az ifju — mert nem tudjuk élvezni a valót, alkotunk magunknak utólréhetetlen ábrándképeket és ha az élet nem valósítja meg azokat, boldogtalannak érezzük magunkat s eltaszítjuk magunktól az élet önként kínálkozó ártatlan örömeit, boldogságát. Kisebb, nagyobb mértékben majdnem mindegyikünkben meg van ezen hiba, meg van bennem is, meg van önben is, pedig ha elfogulatlanul bíráljuk meg magunkat, bevalljuk önmagunk előtt, hogy

T Á R C Z A.**Hangulatok.****VII. Feltámadás.**

Irta: MANRICO.

Elálmodozva hosszú éjszakákon,
El-el tűnődöm életem felett.
Lehunyt szememmel újra, s újra látom,
Mi már letűnt, s a multba elveszett.

Átélem újra mind, mit átéltem:
A boldogságot, bánatot, gyönyört;
Átérem újra mind, a mit reméltem,
S a kínzó kétkedést, a mely gyötört.

Pár percz alatt átélem, áttekintem,
Mi már mögöttem lassan elmaradt,
S esodálkozással látom azt, hogy minden
Megváltozott pár esztendő alatt.

Megváltozott itt minden! S oly esodásan!
Szívembe' más a fájdalom, remény!
S nem nézek többé olyan aggódással
Jövöm elé, mint egykor néztem én!

Megváltozott szívem szerelme szintén!
Más vágy hevit, mint a mely egykoron.
S tán mástól hallva mindezt, el se' hinném,
S talán mosolygás ülne ajkamon.

Csak nézek, látok, s alig ismerem meg
Önmagam, pár esztendő előtt!
S okát keresve és kutatva ennek,
Feltűnve ime, ott találok — *őt!*

Igen! Te vagy! S Te voltál, én szerelmem!
Ki azzá tettél, a mi most vagyok!

egy jó lelkipásztor bölcs körültekintésével közelít tanítványaihoz és barátjaihoz. A nagypénteki délután még ott csillog az emberiség eme virágain, és az a Jézus, a kit Mária kertésznek néz, valóban kertészhez illő gondtal állítja talpra a megalkadt növényeket. Van Jézusok és még sines; szeretetükben erősen tartják a Mestert, hitükben azonban elvesztették őt — és a tanítványok eme magatartásának teljesen megfelel a Jézus viselkedése. A kik utóljára hagyták el a keresztet, azoknak elsőnek kell lenni a feltámadás hírvételében. A hűség nem maradhat jutalmazatlanul. Az angyali jelentést az asszonyok hallják legelőször, tehát megint csak nem a tanítványok. A feltámadás bizonyossága és előhírnöke a halál szétört bilincsei felett, a tova hengerített követ tartja a legelső husvétii prédikációját. A ki a megfeszített Jézust keresi, az meg fogja találni a feltámadottat is — az angyal prédikációjának ez a része képezi az arimathiai József kertje ajtajának kulcsát. Egyik a másikkal áll és esik. A kereszt és az üres sir ugyanazon egy hegyen közel esnek egymáshoz, itt is áll az, hogy „a mit Isten egyeszerkesztett, azt az ember el ne válassza.“ A husvét csak azokat vigasztalhatja, a kiket a nagypéntek megszomorított. Reggel ott csillog a harmat minden réti virágon, mikor rá-süt a napsugár. A hol nem csillog a szemekben a halálféletti fájdalom gyöngy-harmata, oda nem hatolhat be a husvétii napsugár sem és nem vetheti lelkünk egére az örök szövetség jelét, a béke szívárványát.

Jézusnak Mária Magdolnával való találkozására fenséges és gyöngéd vonásokban olyan gazdag; esodálatos husvétii beszélgetés ez, melyben a kérdés és felelet ebben a két szóban csucsosodik ki: „Mária-Rabbuni.“ Mária nem a megdicsőült megjelenése, hanem ama hang után ismer rá, a melylyel Jézus őt a kinok óráiban megszólította, Mária is úgy ébred föl neve említésekor, mint az álmokóros, mikor nevének szólítja valaki.

Hányan színezték már azt ki magok előtt, hogy milyen meglepő eredménye lett volna annak, ha Jézus feltámadása napján megjelenik ellenségei, a nagy tanács előtt és ott az ő igazságtalan elítéltetése helyén ártatlansága ellen bizonyítékát kimutatja és magát Isten fiának lenni meg bizonyítja. Pedig hát ez a fellépés nem felelt volna meg Isten tanácsának, a hiten épült Istenországa decorumának. A bírák megdöbbennek volna, de nem tekinthettek volna rá, mint a világ idevezetőjére, boldogan. Nem minden népnek, csak a kiválasztottaknak jelenik ő meg minden husvétii ünnepén.

Van-e találobb és lélektanilag igazabb képe a Krisztust kereső sőt fel nem ismerő léleknek, mint a Máriaé husvétii reggelén? A könyvelő-badit szemek eltakarják előle az utat. A mi neki mélységes fájdalmat okoz, az lesz legfelségesebb öröme forrásává: „elvitték az én uramat.“ Azaz nem vitték volna el, ha te őt a sirban találd — akkor sirhatnád ki szemeidet. De hogy üresen találd a sírt — ennek örülnöd kell teljes szíveddel. — Hányszor vagyunk így vele mi, és pedig közel van hozzánk, de a bűn és élet terhei alatt megnehezedett lelkünk annyira előnti könnyét, szemeinket, hogy teljességgel nem látjuk, nem vethetjük ki őt? És ebből az eltompult

ez hiba s még sem tudjuk, nem akarjuk azt beismerni. Beleéltük magunkat eszméinkbe és a következetesség kedvéért tovább kinnözünk magunkat s elzárjuk magunkat a boldogságot. — Ne higye ön, hogy a boldogtalanság örök. Nem! a fájdalom virágai épen úgy elhervadnak, mint az öröm virágai; — azon a helyen, a hol tegnap vihar dult, a legszebben mosolyognak holnap a nap; ott, hol egykor temető volt, legszebb virágos kert lehet, mely virágai pompájával elfeledteti a régi gyászt. Ezért ne busuljon ön a multakon, hanem igyekezzék visszanyerni az emberekben való hitét és bizalmát, hisz lássa, a Mindenható oly bölcsen gondoskodott arról, hogy ne legyenek szomorú gondolataink, lássa a legkisebb virág elég ahhoz, hogy virágai pompájával és édes illatával a boldogság érzetét csalja szívünkbe; ezért feledje el ön a multat s ne zárja el magát a boldogságot, szeressen újra mint egykor és meglássa, a mosoly újra visszatér az ön szép arcára, a honnan maga számuzta azt.

Csoda-e, ha használt a biztatás? s a szép leány feledte a multat s megszerette nagyon az ifjút. Megszerette csak azért, hogy annak az üdvözítő boldogságnak a legkedvetlenebb ösztönöljék az a szépen kiszínezett kaleidoszkop. S a szép leány újra álmódozott a legszemnyibb földi boldogságról, álmódozott, bár titkolta önmaga előtt, hogy szereti az ifjút. De a szerelmes szív nagyon rossz titoktartó és ez nem is maradhatott az ifjú előtt sokáig titok.

Csillogos tavaszi este volt, telve a rügyező, fakadó természet édes illatával, melyet a langyos szellő szárnyára kapott és vitt egyik virágtól a másikig.

Ők ismét együtt sétáltak; olyan szokatlan érzés vett erőt rajtuk s néha-néha szóltak is egy szót. Egyszer aztán egymáshoz ért láztól lüktető fejük s összeforrott ajkuk az első édes csókban.

A szép leány boldog volt, nagyon boldog. De örök boldogság nincs e földön s a szép tündérvilág nagyon hamar bezárult . . . másnap a leány levelet kapott az

fájdalomból, a mely se lát, se hall, megint csak az Ur ébreszt fel bennünket, midőn azt kérdezi: „miért sírsz, kit keressz?“ Oh a ki bánatunk oka felől kérdezősködik, az a mi segítő orvosunk, mert letörli könnyeinket, hogy tisztábban láthassunk s békességre vezet. Így cselekedett Máriaival, így tesz minden őt szerető emberrel!

Ki csodálkozhatna afelett, hogy Mária abban a pillanatban, a hogy felismeri az ő urát és Mesterét, lábaihoz borul s hitének egész erejével igyekszik őt magának örökre megtartani? De az Ur gyöngéden lefejt a lábait átölelő karokat s távozásra inti őt, hogy menjen sietve a tanítványokhoz és vigye meg nekik az örvendetes husvétii üzenetet. Boldog Mária, kit Jézus arra méltatott, hogy feltámadása üdvözlését te vidd meg elsőnek a tanítványokhoz! A husvétii üzenetet azonban csakhamar a menyinybemenetel előhírvével esatolja össze: „elmegyek az én atyámhoz.“ Nem szakadok el örökre tőletek, hanem a ti javatokra megyek el az én atyámhoz, hogy nála néktek is atyai hajlékot készítek. A ki megtalálta a feltámadókat, ne álljon meg, hanem siesen az ő testvéreikhez és hirdesse, hogy az Ur nem halt meg, az Ur él, feltámadt, itt van közöttünk s örökre is itt marad!

F. G. u. R. Gy.

Városi közgyűlés.

Városunk képviselő testülete f. hó 10-én közgyűlést tartott Kishonthy Gyula h. polgármester elnöklété alatt.

A vármegye bizottsági határozatát, melylyel az adóhivatalnál új irnoki állás rendszeresítették, tudomásul vette a közgyűlés, Schweitzer Dávidné kérvényére pedig, — melylyel a vízkészítési országos vásárnak előző évi december 18—19-ére kéri áttételét — azt határozta, hogy meghallgatják az ipartestület ez ügyben adandó véleményét, bár ez szerintünk teljesen fölösleges, mert a beadott kérvényt a helybeli kereskedők és iparosok közül nagyszámmal irták alá. Özv. Györy Kálmán részére a nyugdíjkezelő választmány évi 220 korona illetményt szavazott meg, s ezt a közgyűlés jóváhagyta, a fizetéséből előlegképen kivett összeget pedig — mint megérthetlent — elengedte a város.

A losonezi-utca alsó baloldali építési vonalának megállapítása tárgyában a kiküldött bizottság jelentést adott be, mely szerint a bizottság a jelenlegi állapot megtartását javasolja, s így a szabályozási terv elejtendő. A terv szerint a házak a járdáig lennének kiépítendőek. Vagy a jelenlegi házak esinos kerítéssel valóllának ellátandók, s a Salamon-féle ház már a járdáig jönne ki. Badinyi a bizottság javaslata ellenére ajánlotta a közgyűlésnek a mérnök által készített és pártolt tervezet szerint való szabályozást, a közgyűlés azonban a Baksy István és Nagy Ferenc felszólalása után a bizottság és a tanács ezt támogató javaslatát fogadta el.

A mult évi városi pénztári számadások elkészítése czéljából kisegítő díjnak alkalmazását a közgyűlés is szükségesnek tartja és az előjáróság ez iránt már tett intézkedését jóváhagyta.

A mult évi elemi fiúiskolai zárszámadás 4484 frt 59 kr., a leányiskolai 3883 frt 51 kr., az iparos tanoncziskolai 1720 frt 87 kr. zárlati eredménnyel jóváhagyólag tudomásul vétetett s a tanfelügyelőség útján a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez felterjesztetik.

Ugyancsak jóváhagyta a közgyűlés Kohn Józsefnek özv. Hennyey Kálmánéval a város tulajdonát tevő szabadkai pusztai alberletbe adása iránt kötött szerződését, végül a vendéglő, szálloda, kávéház és kávéház ipar szabályrendeletének módosítását fogadta el a közgyűlés.

Ezt a szabályrendeletet már egyszer módosították, de a kereskedelmi miniszter újabb visszaküldte a még hiányzó részletek beillesztése végett. Az új szabályrendelet legnevezetesebb újítása az, hogy a kávéházak és mérések numerus claususa kimondatik benne, s a város-

ifjútól, mennyi szép reményt temetett el az a leány . . . arra kérte az ifjút, hogy kerüljék egymást, mert látja, hogy a leány szereti őt, de ő nem viszonzhatja ezt a nagy szerelmet, mert ő is szeretett már egyszer, de csalódott s most már újra nem tudna igazán szeretni, feledje el, mert ő már csak a feleségét fogja szeretni, a szép leány pedig nem lehet a felesége, mert tiltja a társadalmi morál . . .

Miért élünk, miért bolyongunk e sártekén? E kérdésekkel foglalkozott most már a bánatos szép leány, hite megtört a gondviselés igazságában és nem tudott felelteni . . .

Feledni! . . . mennyi minden van e rövidke szóban, tudjátok mindnyájan, kik szeretettek! Feledni egy ragyogó álmot, letenni egy szép megszokott gondolatról, összeomlani látni a jövőt, az életet . . . s a szép leány nem tudott feledni . . . sirt, sirt sokat s az a szép bánatos arc egyre halványabb lett, míg egy szép napon lelke elköltözött oda, hol nincsen fájó szív, hűtlenség, társadalmi morál, mely nem engedi, hogy a szerelem diadalmaskodjék a szegénység felett és most viszik a temetőbe . . . Hát ugy-e, nem új történet? Hűtlen, csalfa ifjú! Hát oly könnyen el lehet némitani azon édes dolgokat, melyek megcsendültek a szív hurjain? Lehet-e feledni . . .

. . . Hát hulljatok levelek, sárga falevelek, hulljatok csendesben.

Te meg őszi szellő, sodord őket messze, szólj be hozzá, szólj be ahoz a hűtlenhez s beszélj neki tört remények, síró lelkek panaszáról, hadd sirjon a lelke s fájjon a szíve.

Piczi kis csalogány zokogó daloddal mondd, hogy sirassa őt, kinek ő volt minden boldogsága, üdve . . .

Valami csodálatos bús érzés tölti be a lelkemet. Szeretnék elszállni messze, messze, egy olyan szebb világba, hol nincsen fájó szív, nincsen többé sötét bánat . . . V . . . Laura.

ban csak 6 kávéház és 3 kávéház nyitására és fentartására adnak ezentul engedélyt.

Ezzel a közgyűlés véget ért.

Előfizetési felhívás. Lapunk évfolyama II-ik negyedéve is elérkezvén, tisztelettel felhívjuk a lap iránt érdeklődő közönséget előfizetésre, s eddigi előfizetőinket, kiké esetleg lejárt, annak megújítására.

Kérjük egyszersmind azon t. előfizetőinket, kik még hátralékban vannak a díjfizetéssel, hogy e hátralékukat küldjék be, mert ellenkező esetben a lap további küldését beszüntetjük.

Előfizetési ár:

Egy évre 8 korona,
fél évre 4 korona,
negyedévre 2 korona.

Tisztelettel

Rimaszombat, 1900. április hó

a „GÖMÖR-KISHONT“
kiadóhivatala.

Hírek és vegyesek.

Boldog ünnepeket! A küszöbön álló husvét alkalmából előfizetőinknek, munkatársainknak s lapunk olvasóinak örömteljes boldog ünnepeket kívánunk!

Képviselőből pénzügyigazgató. Kerületünk országgyűlési képviselője. Kubinyi Andor — mint a fővárosi lapok is megerősítik e hirt — a pénzügyigazgatói álláshoz szükséges minősítést megszerezte, s legközelebb kinevezetik a helybeli kir. pénzügyigazgatóságnál a Tornyos György halálával megüresedett vezető állásra. — Kubinyi Andort, ki mint árvaszéki ülnök, majd mint fősolgabíró s 1896. óta kerületünk országgyűlési képviselője, megnyerő rokonszenves modorával, komoly és szerény, e mellett készséges magatartásával köztiszteletet szerzett magának, új állásában megyénk intelligenciája őszinte örömmel fogja üdvözölni. Mindenki tudja, hogy ő nemes és humánus gondolkodásával minden tekintetben méltó főnöke lesz a pénzügyigazgatóságnak, s tisztársai és a nagyközönség rokonszenvét és elismerését új pályáján is csakhamar kivívja. — Kinevezetése folytán képviselői mandátumáról le kell mondania, s így a kerület új képviselőt fog választani. Hogy kiből összpontosul a közbizalom, még nem tudjuk, mert a kombinációk még ez időszert nem foglalkoztatják a közönséget. Ugy látszik, egyelőre türelemmel várják az intézőség megnyilatkozását.

A fővárosi lapokban már közlik azt is, hogy a képviselőház elnöke az ünnepek alatt megteszi az intézkedéseket az új választások megejtése iránt. A „P. H.“-ban következőket olvassuk: „Új pénzügyigazgató. A rimaszombati kir. pénzügyigazgatói állásra, mely Tornyos György halálával megüresedett, — mint már megirtuk, — Kubinyi Andor országgyűlési képviselő fog kinevezetni, ki az álláshoz szükséges kvalifikációt a fogalmazói vizsga sikeres letételével e napokban szerezte meg. Gömörmegye közönsége őszinte rokonszennvel fogadja az új pénzügyigazgatót, aki szerénysége, megnyerő modora és sok kiváló jótulajdonságai révén meggyezerte közszeretnek és becsülésnek örvend. — A rimaszombati mandátum eként új gazdát nyer s már megindultak a kombinációk. A kerület legszívesebben venné, ha Marton János, a rimaszombati részvénytársaság szabadelvű és köztiszteltetben álló ügyésze, vállalná el a megbízatást. Más verzió szerint a régi képviselő, Fáy Gyula földbirtokos lép föl szabadelvű programmal. — Csaknem bizonyos, hogy az ellenzék is állít jelöltet, de erre nézve még nem értekezett a megyebeli egyesült ellenzék.“

Az új püspöki helynök. Ivánkovits János megyés püspök, Szekeres János volt püspöki helynök halála után dr. Podraczky István prépost-kanonokot nevezte ki püspöki helynökévé.

Április 11. Az 1848-iki törvények szentesítésének törvényhozásilag kimondott évfordulóját: április 11-ikét országgyűlés megünnepli. Az ünneplésben városunk közönsége is részt vesz, amennyiben ma, szerdán reggel a középületre is kitézték a nemzetiszínű lobogót. Az iskolai ünnepély azonban a közbejött husvétii vakáció miatt elmarad.

Vármegyénk közigazgatási bizottsága folyó hó 9-én tartotta Hámos László főispán elnöklété alatt rendes havi ülését, melyen a szokásos hivatalos jelentések tárgyalattak.

Felolvasás. A kath. körben Gallusz Péter káplán mult vasárnap nagyszámu közönség előtt érdekes és nagy tetszéssel fogadott felolvasást tartott a pápaság történetéről, s annak nevezetesebb mozzanatairól. A tanulmányos felolvasást figyelemmel hallgatták.

Április 11-iki ünnepély. A mennyiben az idén április 11-ike husvétii szünetbe esik, ennek megünneplése Rimaszombat város állami elemi iskolájában április hó 20-ikán fog megtartatni.

Ügyészségi megbizott. Az igazságügyminiszter dr. Fülöp Dezső kir. törvényszéki aljegyzőt a helybeli kir. törvényszékhez ügyészségi megbizottá nevezte ki.

Kinevezés. A hivatalos lap közli, hogy Harsányi József rimaszombati törvényszéki joggyakornokot az igazságügyminiszter a szigetvári kir. járásbíróshoz aljegyzővé nevezte ki.

Halálozás. Özv. Benyó Józsefné szül. Löw Matild, Benyo Béla polgártársunk mostoha anyja f. hó 5-ikén 72 éves korában hosszas szenvedés után meghalt. — Temetése f. hó 7-én nagy részvét mellett ment végbe. Nyugodjék békében!

Művésznövendékek kiállítása. Budapesten az Andrássy-uti minta-rajziskolában a növendékek érdekes kiállítást rendeztek, melyen ifj. Kozák István, a

helybeli nyug. tanító derék fia, szép raguzzai tájképtanulmányt állított ki, s azzal méltó feltűnést keltett.

Látogatás. A rimamurány-salgótarjáni vasmű-részvénytársaság jeles vezérigazgatója *Borbély Lajos* ma szerdán d. u. 2 óraker városunkba érkezett, s itt *Marton János*nak, a részvénytársaság ügyészének szívesen látott vendége volt.

Műkedvelő előadás. A helybeli polgári olvasókör diszterében a műszak öröme emelt kicsiny templomban újra felpeszdült az élet. Csak néhány hete, hogy komoly, tanulságos felolvasásban volt kellemes részünk, s folyó hó 7-én Thália ült ünnepet a szerény, de esinos hajlékban. A vigalmi-bizottság összehozta az ifjúságot, ez pedig a szép és okos dolgokban mester *Veres Samu* dr. vezetése és tanítása mellett hamarosan betanulta a Murai „*Huszárszerelm*” című vígjátékát s folyó hó 7-én szépszámu közönség előtt nagy sikerrel előjászta. Az előadásról általában elismeréssel és dicsérrel kell referálnunk, a rendezés igen jó volt, a szereplők mindannyian megfeleleltek a várakozásnak, jól mondhatjuk, hogy az előadás siker tekintetében jóval felülemelkedett azon a színvonalon, melyen a hasonló műkedvelő előadások lenni szoktak. A közönség nem is fukarkodott az elismerés és tetszésnyilvánításokkal, felvonás után az összes szereplőket s a rendezőt a lámpák elé hívták, söt egyséket nyílt színen is zajosan megtapsoltak. A tisztelők a hölgy szereplőknek egy-egy gyönyörű virágcsokorral kedveskedtek. A hölgyek igazán meglepően jól játszottak. *Veres Ilonka* az Anna nevelt leány szerepében igazán szeretetreméltó volt, s egyik legsikerültebb jelenete volt, mikor szerelmet vallott *Dér Pista* poctának, kinek szerepét ifj. *Rábely Miklós* valóságos bravúrral játszta meg. Neki volt a leghálásabb szerepe ez estén, s kellően ki is használta aztán, jóízű derűtséget keltett pompás játékaival és kitünő mozdulataival. *Lojka* Mariska mint Zsuzsi házvezetőnő szintén sikerült alakítást mutatott be. Ugyancsak helyre menyeske volt, pompásan pergett a nyelve, s a közönség ugyancsak gyorsan — „be volt véve”. *Hüppig Kázmér* szerepében *Rábely Irma*, sikkes, elegáns mozdulatokkal és helyes felfogással játszott, ő ép úgy, mint *Soffy Margit* (Sárka), ki a naiv bakfist igen kedvesen játszta, méltán rászolgált a közönség tapsaira, és nagy részük volt az est sikerében. A férfi ifjúság: *Volkó Viktor* (Barkos Gábor), *Barány György* (Barkos Zsigmond), *Márkus Aurél* (Hüppig Kázmér), *Báthory Andor* (Kenéz Mihály), *Madarassy István* (Kálmán huszárhadnagy), *Vall József* (huszárkapitány) megannyian jelentékenyen hozzájárultak az előadás fényes sikeréhez, s valóban nem tudjuk, melyiket dicsérjük jobban: a két tiszt schneidig volt, a pap remekül játszott, a bankár és a két aglegény szintén tetszett a közönségnek. Dicsérlettel említjük meg *Perecz József* sugó buzgóságát, kinek sugására ugyan nagy szükség nem igen volt, mert a közreműködők szerepüket jól tudták, de azért ő is hozzájárult a sikerhez — Az előadást kedélyes táncmulatság követte.

Jótekonyságú táncmulatság. A tamásfalai lobogó-társulat a Rimaszombatban felállítandó „zárda-ala-p” javára 1900. évi április hó 16-án (husvét hétfőjén) a „Gondúzó” nagytermében táncmulatságot rendez, melyre a n. é. közönséget meghívja a rendezőség. — Belépti-díj 40 kr. — Kezdeté 8 óraker.

Választások. A városnál ez időszerint két állás töltendő be. Mint már megirtuk, a választás egyszerre fog történni az adóhivatali írnokei és az aladószedői állásokra, és pedig e hó vége felé.

Esküvő. *Svehla* Lajos rimaszombati lakos, nyug. tanító folyó hó 3-án esküdött örök hűséget néhai *Ács Imre* nagykanizsai várnagy, volt huszárfőhadnagy leányának, *Evelinnek*.

Alakuló közgyűlés. A helybeli református egyház védelme alatt álló „iparos tanulókat segítő egyesület” f. hó 8-án élénk érdeklődés mellett megalakult. A főgimnázium tornaesarnokában *Baksay István* kir. tan. elnöke alatt tartott alakuló közgyűlésen bejelentették, hogy 269 tag irta alá az íveket, s összesen mintegy 4500 koronát ajánlottak fel az egyesület nemes céljaira. A közgyűlés 3 évre elnökké közfelkiáltás útján *Molnár József* ügyvédet választotta, az egyesület védőül pedig *Samarjay János* német, *Bornemisza László* német, *Samarjay János* és *Farkas Ábrahám*ot választották meg. Ezután a tisztikar és választmány alakított meg közfelkiáltás útján. Alelnökké: *Kriston Szabó János*, jegyzővé: *Dr. Veres Samu*, pénztárossá *Soós Ferenc* építész választották. Az igazgatóság tagjai lettek: *Baksay István*, *Czinke István*, ifj. *Süteő István*, *Szabó József*, *Varga Lajos*, *Dapsy József*, *Lukács Géza*, *Nagy Ferenc*, *Horváth János* és *Cseh István*. Végül szavazás útján 60 választmányi tagot választottak.

Elismerés. A közoktatásügyi miniszterium a dobosinai állami elemi iskola tantesületének a magyar nyelv terjesztése körül kifejtett sok évi buzgó fáradozásaiért elismerését nyilvánította.

Árviz. A folyton tartó esőzés következtében az árviz városunkat sem kerülte ki. Hétfőn reggelre úgy a Sodoma, mint a Rima-malom árka elhagyta medrét és az alacsonyabban fekvő utcaikat, a káposztaföldek egy részét, valamint a Rimamenti kerteket elborította. — Ez évben már többször hagyta el a Rima medrét, mit az idők elő, hogy Cserencsényinél a partot átszakítva rohan a városi rétekre, és onnét a Sodoma esős medrébe, elárasztva a város lentebb fekvő részét. — Értésülősünk szerint, a városi tanács a nyár folyamán akar a Rima szabályozás körül valamit tenni, mi igen kívánatos is, mert azt talán még se lehet összetett kézzel nézni, hogy évenként többször is pusztítással fenyegetse a várost és mezejét akkor, mikor a bajon bár némi áldozattal, de segíteni lehet.

Vakáció. A husvétii szünet városunk iskoláiban e hó 6-án vette kezdetét s tart az állami elemi és községi polgári iskolában bezárólag 17-ikéig, a gymnasiumban pedig 22-ikéig. Az utóbbi tanintézet növendékeinek jelentékeny része vidéki lévén, a szünetet távol töltik, s ez meg is látszik úgy az iskola tájának néptelenségén, mint a város főbb utcaiban, hol szinte hiányzik a szemnek ifjúságunk nyüzgése.

Próbabál. *Dobránszky János* helybeli előnyös hírben álló tánczenitő a „Három Rózsa” tánctermében husvét másodnapján tartja meg növendékeivel a táncvizsgálatot zártkörű táncestélyivel egybekötve. Kezdeté este 8 óraker lesz.

Szülészónői tanfolyam. A belügyminiszter dr. *Taufer Vilmos* egyetemi tanárt a bábaképzés kormánybiztosává nevezte ki, s megbízta őt azzal, hogy az országban kerületi szülészónői kurzusokat létesítsen, melyeken évente háromszor 15–20 ugynevezett „szülészónő bába” a magasabb szülészeti ismeretekre két hónapon át oktattassák. A belügyminiszter leirat útján kereste meg f. hó elején Gömör-, Sáros-, Szepes-, Abauj-, Zemplén- és Borsod vármegyéket, hogy a *Taufer* tanár elnöke alatt f. hó 6-án Kassán ez ügyben tartandó értekezletre a főorvost és valamelyik főtisztviselőjét küldje ki. Az értekezleten a hat törvényhatóság főorvosa, köztük dr. *Meskó Miklós* tiszti főorvos is, s három vármegye alispánja jelent meg, a többiek hivatalos elfoglaltsága miatt akadályozva voltak. A terv az volt, hogy a tanfolyam Kassán létesíttessék, a kassaiak azonban nem mutatkoztak áldozatra hajlandóknak, míg Borsod vármegye, mely most nagy közkörházat épít Miskolcra, szívesen venné, sőt kéri a tanfolyam létesítését. Törvényhatóságunk ez ügyben utólag fog nyilatkozni, s ezt hisszük, hogy akár a megyei közkörházzal, akár pedig — s ez még talán szélszerűbb volna — a „Fehérekészlet egyet.” lelenzházával kapcsolatban lehetne a tanfolyam tartására engedélyt szerezni a kormány támogatása mellett. Az intézmény csekély áldozatot igényelne, mert a dologi kiadásokat s az oktatásért való fizetést az állam teljesítené. — A megyének képzett, jó és megbízható szülészónőkkel való ellátása fontos közügy, s megérdemli, hogy az illetékes körök vele érdeme szerint foglalkozzanak.

Végzetes gondatlanság. Klenőczon f. hó 6-án délelőtt *Barto Györgyné* a község mellett elterülő rétre ment ruhát terítgetni, s 3 éves szép kis leánya *Barto Mária* után sompolygott. Utközben a kis gyermek a községen keresztülfutott s az utóbbi napok esőzései folytán erősen megmaradt Rima partján maradt, s míg anyja nyugodtan végezte a dolgát, ő ott játszadozott. Mikor ruha terítetés közben az asszony visszatért a bírő házával szemben látta gyermekét, de néhány percz múlva már eltűnt szemei elől. Azt hitte, hogy gyermeke hazament, s gyorsan befejezte munkáját ő is hazafelé sietett. Gyermekeit nem találta otthon, s keresésére indult, azonban nem lelte sehoh, csak később, mikor a part mentén kereste, megtalálta a vízben fennakadt s már megtullait kis leánya holt tetemét. Az esetről a szolgabíróság jelentést tett s vasárnap a vizsgálóbíró az orvoszakértőkkel megjelent Klenőczon, s a szép kis leány hulláját felboncolták az orvosok, a bírő pedig helyszíni szemlét tartott és kihallgatásokat eszközölt. — A végzetes gondatlanság ügyében a vizsgálat folyik.

Verses köszöntő. Ma van Gyula napja s e nevezetes alkalomból *Ratkórol* vettük a következő jóízű humoros versecskét *egy kiépült vendégtől*:

„Ide hallgassatok fiatalok, vének,
a patyikárusról szól mostan az ének;
a patyikárusról apró természetéről,
ragyogó, szörmentes, gömbölyű fejről
Egész esztendőn át kutyaszóltt minékünk
ha fájt gyomrunk, tudónk, tyukszemünk vagy fejünk,
pasztillát, lapdacot, lőret és porokat,
nyelünk is belőle — s jajgatunk nagyokat. . . .
Mert az már ő néki ő régi szokása,
hogy kezei között nem marad a kása,
az őrdög konyháján vigan sürog-forog,
félholt vendégére bájosan mosolyog.
„Tán betegnek tetszik lenni Uram? — kérem!”
„Kutyabaj!” — mondja ő — „majd mindjárt megmértem
ezt a hathatós szert: „Aqua destillata” —
a ki ezt élvezi, halálát se látja!”
„Vagy talán közvényes beeses alsó háta?”
„Hexesehuss — barátom! — a régi bűn bántja.”
„De várjon, Expeller esetegpetetek vízbe
s jótállok, nem megy a saját lábán Csizbe
„Eloszlatni akar arezról ráncot, foltot?
kenjük rá talán hig nyirfabalszamat?
Aeh! Önnek hiányzik a tökfedő-prémje,
legjobb szer az ellen Csillag Anna-cremje.”
„Megdagadt e héten a térde-kalácsa?
itt vagon frissen sült Tattinger-pogácsa,
eb-uraknak való, tessék megköstölni,
ettől uram, ön még nyulat is tud fogni. . . .
„Asthma, mellszorulás, titkos baj, lyukas fog,
lábfeizem, szerelmi láz harminczkilenc fok,
vagy torokszárazság, pesenyeg-mánia,
nem kell javulásra sokáig várnia!”
„Lápfürdő, fogpaszta, Hunyady-keserű,
megjelenik tőlük az erodon a derű;
patkány-irtó szer jó makacsabb bajoknál,
Zacherlont használhatsz gyöngéd szurásoknál. . . .
„Kincsővár embernek — kit bánt az aranyér —
Pepsin-essencia arannyal és főlér!”
„A kinek rheuma rágódik a szervin,
tánczoló kedvet hoz a kipróbált Nerven.”
„China esaszárnője mit saját maga fej,
van tündérré tevő him-fülemüle tej
vagy mit a rajzolók mindig zsebre raknak, —
melegen ajánlom — öregebb uraknak. . . .
Igy kínálja Gyula méreg portékáját,
de maga csak borral öntözgeti máját
s míg nekünk méregtet méreg-drága mérget, —
addig lefozi a — filoxera fergét!
No de ma lefozunk téged Gyula pajtás,
nem tör ki keblünköl fájdalom sóhajás;
mára becsukhatod egész patikádat,
eheti a méreg kopasz koponyádat. . . .
Megjött az étvágyunk, látván ezt a sok jót,
malacpesevényének csinálunk koporsót,
gyógyszeres üveged töltsd tele most borral,
mert beteg-jelölted szörnyű bosszút forral!
Am ha kibékülünk nagy nehezen veled,
melegedjék föl a te gyenge kebeled!
ne keverd a gyógyszert, csak esapold szerényen,
„Perckenként egy pohár” — jelszavad ez légyen!
Tégely helyett polczra állíts kulacsokat,
a magad helyére kis patyikusokat. . . .
Legyen vénségedre mindig ki földerit
s tisztelettel nézi parókád fürtjeit, —
ha pedig jövőben a kenyér-gond aggaszt:
Nélkülünk legyen sok konyhádon a stammgast!”

Burkolás. A Széchy-utca burkolásának folytatóság munkálatait a napokban kezdték meg *Jaczkó Pál* városi mérnök vezetése alatt.

Fogyasztási szövetkezet van alakulóban városunkban, s az érdeklődés különösen a hivatalnoki kar körében igen élénk a nevezetes új intézmény iránt. Már eddig mintegy 100-an jelentkeztek, kik a szövetkezetbe lépésre kötelezik magukat.

Színészet. *Kiss Pál*, a nálunk is előnyösen ismert eperjesi szini-kerületi igazgató jól szervezett társulatával városunkba érkezett, s husvét első napján — vasárnap — megkezdte a „Három Rózsa” nagytermében az előadások sorozatát. Az előleges szini jelentés így hangzik: „Tisztelettel értesitem Rimaszombat r. t. város és vidéke m. t. közönségét, miszerint jó

erőből álló és jól összerakott dráma-, vígjáték- és operette-társulattal a „Három Rózsa” nagytermében épült színpadon 1900. év április hó 15-én, husvét vasárnapján, előadásaimat megkezdem. Törekvésem, mint mindig, úgy most is az lesz, hogy változatos műsor és összevágó jó előadásokkal a m. t. közönség igényeit kielégítek, tetszését megnyerjem s pártfogását kiérdemlelem. E mellett különös gonddal öröködöm a felett, hogy társulatom tagjai közül senki meg ne feledkezze arról, mivel tartozik hivatásának, mivel tartozik pályája tisztességének. — Így vélek hivatásomnak leginkább megfelelni, így vélem a vidéki színészetnek sok helyt nagyon megingatott erkölcsi és anyagi hitelét helyreállítani. — A miért is nagyon kérem a m. t. közönséget, hogy ezen hivatásomban támogatni kegyeskedjék. — Színtársulatom névsora: a) műszaki személyzet: *Kiss Pál* igazgató, művezető. *Szabados Sándor* és *Táborny Emil* rendezők. *Falussy István* ügyelő. *Müller Mátyás* karaster. *Szathmáry József* disztemester. *Dorogi László* ruhataros. *Hollóssy Vincze*, kellekes és színlaphordó. Előadó személyzet: Nők: *Sz. Kendi Boriska* szende színésznő. *S. Bercezik Margit* operette-kolorator énekesnő. *Palotayné Etel* drámai anya és komika. *Vajda Ilonka* szende és naiva. *Miklóssy Cornélia* népszínmű és operette szubrett énekesnő. *Inkey Szeréna* paraszt-komika és anya. *Bercezik Mariska*, *Baranyainé*, *Tury Szerén*, *Garay Nusi* kardalosnők és segéd-színésznők. — Férfiak: *Szabados Sándor* hős és jellem szerelmes. *Baranyai Ferencz* operette tenorista. *Miklóssy Gábor* bonvivant és szalonkomikus. *Falussy István* népszínmű és operett baritonista. *Táborny Emil* operette buffó, komikus apa. *Gara Jenő* natur-burs. *Palotay Gyula*, *Nógrádi Sándor*, *Szilágyi Pál*, *Kiss Sándor*, *Farkas Mihály* kardalosok és segédszínészek. — Műsorán levő darabok. Operettek: *Bolond*, *Görög rabszolga*, *Gésák*, *Sulamith*, *Eszther*, *Subancz*, *Kis alamuszi*, *Nap és Hold*, *Hoffman* meséi. Népszínművek: *Kurucz furfang*, *Asszony verve jó*, *Falu rossza*, *Halász szeretője*, *Sárdiház*, *Peleskei nótárius*, *Az anyaföld stb.* Vígjátékok és színművek: *Aranykakas*, *Névtelen levelek*, *Utazás a válás körül*, *Napoleon öcsém*, *Buborékok*, *Sabin nők elrablása*, *Mozgó fényképek*, *Háló-kocsik ellenőre*, *Gyurkovits lányok*, stb. — Bérlet-árak a következők: Tánclászek 15 előadásra 12 frt. Körszék 9 frt stb. — Napi árak: Tánclászek 1 frt. Körszék 80 kr. Földszinti állóhely 40 kr. Karzat 20 kr. — A n. é. közönség szíves pártfogását kérve vagyok — mely tisztelettel *Kiss Pál*, az eperjesi színház igazgatója.”

Könyvviteli esti tanfolyam. *Horváth Gusztáv*, népbanki tisztviselő és volt felső kereskedelmi iskolai tanár 2 havi tanfolyamot nyit helyben az egyszerű és kettős könyvvitel és a hozzá tartozó ösmeretekből. Tan-díj 18 frt. Bővebbet *Lévai Izsó* urnál.

Egészségügyi kimutatás. A vármegyei tiszt főorvosának havi jelentése szerint a márczius hó 1-től — márczius hó 31-ig terjedő időszakban előfordult fertőző megbetegedés: *Vörheny*: *Dobsina* 22, (meghalt 1), *Rozsnyó* 1, *Rimaszécs* 2, *Rédova* 25, (meghalt 1), *Tamásfalva* 1. *Kanyaró*: *Klenőcz* 15, *Luceka* 1, *Hét* 11, *Zádorfalva* 1. *Hökhurut*: *Rozsnyó* 2, *Telgárt* 12, (meghalt 1.) *Roncsoló toroklob*: *Dobsina*, *Zavadka*, *Péterfalva* 1—1. (meghalt 1—1), *Ajnácskő*, *Béna*, *Zabar* és *Nyustya* 1—1, *Hasi hagymáz*: *Nyustya* 2, *Pohorella* és *Kokova* 1—1, (meghalt 1—1), *Rákos*, *Szásza*, *Tiszolcz*, *Deresk*, *Gömör-Panyit* 1—1. *Barány-himlő*: *Borzova* 2.

A vármegyei székház építése szépen halad. Az alapfalak építése a *Forgách-utcai* oldalon nagyban folyik, a *Tompa-tér* és *Andrássy-ut* felé eső oldalon pedig az alapozási földmunkálatok foglalkoztatják a nagyszámu munkásokat. E napokban itt időzött *Czigler* építész-művezető, *Jiraszek* vállalkozó, s a munkálatokat időnként megtekinti az alispán és az államépítészeti hivatal főnöke is.

A czirkusz, mely *Fekete* igazgató vezetése s a közönség érdeklődése mellett itt működött f. hó 10-ikén *Besztercebányára* ment s ott üt tanyát. A bucsueloadást — mely igazán szórakoztató és sikerült volt, sokan megnézték, s az ügyes társaság mutatványainak szívesen tapsolt a nagy közönség.

Tekepálya megnyitás. A jánosi-utcai „*Korona*” szálloda bérlője egy teljesen új, modern tekepályát építtetett s azt husvét hétfőjén adja át a közönség használatának.

Kossuthnak leghivebb arcképe 1849-ből. Remek kivétel arcképe készült el a nemzet atyjának. *Gróf Kreith Béla* a budapesti Kossuth muzeum alapítója, régen fáradozott azon, hogy a szabadságharc legnagyobb fiának képeit hiv reprodukcióban terjessze. Most jelent meg Kossuth Lajos életnagyi arcképe gyönyörű fényképnymatban. Ez a kép az eddigiek közt Kossuthnak leg-tökéletesebb, leghivebb arcképe 1849-ből, tehát abból a korból, a mikor küzdelmeinek és dicsőségének zenithjén állott. Mint ilyen, kétszeresen drága ereklye, mert ebből az időből nincsen róla hiven készült képünk. Ezen az arcképen minden ott van, ami benne nagy volt: a tűz, az elszántság, a hazáért és nemzetért való rajongás, a szabadságérti lelkesedés és a lángész ihlete. Kossuth Lajos ilyen volt, csakis ilyen lehetett. Valóban nemes és hazafias szolgálatot teljesítettek azok, akik ezen legújabb Kossuth-arcképet a magyar közönség számára megte-remtették. Ne hiányozzék ez a kép egyetlen házból, egyetlen körből sem. Ez életnagyi arckép ára csak 3 frt 40 kr. Az 1848—49-i ereklyemuzeumban Budapest, IV., gránátos utca 14. Szabadságharcunk hősei és vértanúink emlékeinek e pantheonát támogatja mind, aki e becses képet megszerzi.

Az országos Eötvös-bizottság köztudomás szerint e tavasszal közrebocsátja b. Eötvös József összes munkáinak végleges teljes kiadását. — Mint általános tudva van, a nagybecsű kiadás (20 kötet, 400 iv, 40 frt) tiszta jövedelme b. Eötvös Loránd ajándékából a „*Tanítók Házának*” tentartására fordították, melyben — *Buda-pest* és *Kolozsvárt* — szögénysorsu tanítók és tanárok fiait nyernek főiskolai tanulmányaik alatt részben ingyenes ellátást. A bizottság széleskörű munkálkodása — élén *Szél Kálmán* miniszterelnök, *Jókai Károly* Tibor, a fő-rendház elnöke, *Wlassics Gyula*, *Jókai Mór*, *Beöthy Zolt* stb. állanak — s a kulturális és jótekonyság egyesülése már eddig is igen szépszámu előfizetőt szereztek. Az előfizetők névsorában vidékünköl és megyénköl eddig a következő neveket találjuk: *Berzényi Károly* tanító *Rákosbánya* p. Kövi. *Müller Sándor* bányamérnök *Rákosbánya* p. Kövi.

Vizbefulás. Kokován Oláh Jánosné 30—33 éves cigányasszony az ottani volin-gyár egyik munkása mult pénteken kelleténél több szeszes ital elfogyasztása után állott munkába s egyszerre eltűnt társai közül, csak később vették észre, hogy a turbinába esett s ott megfult. Az eset gyanus volt, s rögtön sürgönyöztek az ügyészséghez, mely a vizsgálóbíróval együtt elrendelte a törvényszéki boncolást. Ez szombaton megejtetett s az ügyben a vizsgálat megindult.

A magyar ipar érdekében. (Iparosaink figyelmébe ajánlván.) Az ipari ügyeket figyelemmel kísérő társadalom és a kereskedelemügyi kormány nagy közgazdasági akciózt indított meg, melyből a kereskedelmi muzeum is kivészi a maga részét. — A kereskedelmi muzeum is meg kíván felelni ezen — a társadalom részéről megindított — mozgalomnak, illetve az erre hivatott tényezők óhajának s e célból a hazai ipari termelésnek a fogyasztó közönséggel való széleskörű ismertetése végett *kiállítási ciklust* rendez oly magyar házi-, kézmű és gyáripari cikkekkel, melyek a közvetlen fogyasztás tárgyai. — E közgazdasági akciónak főcélja a fogyasztó közönségnek lehetőleg rövid idő alatt meggyőződést nyújtani arról, hogy közvetlen fogyasztási szükségleteit nagyon is kielégítő módon fedezheti a hazai ipar révén. — Ezen célt szem előtt tartva a magyar kir. kereskedelmi muzeum az országos iparegyesület közreműködésével legközelebb rendezi a jelzett kiállítás első ciklusát s a siker biztosítása kedvéért már oly társadalmi eszközöket is vett igénybe, melyek az eddig szerzett tapasztalatok alapján a hazai ipar pártolása által elérhető gazdasági eredmény tekintetében a legjobbaknak bizonyultak. — Így a kiállítási ciklust lelkes honleányokból álló bizottság alá helyezi, melynek főhivatása lesz e sorozatos kiállítások iránt a székesfővárosi társadalom minden rétegében érdeklődést kelteni, illetőleg ezt lehetőleg fokozni. — Gondoskodik továbbá oly katalogus összeállításáról, mely első részében ismerteti a kiállításban résztvevő iparosok telepeit, ezek berendezését, termelőképességét és felsorolja az egyes telepeken készített cikkeket; második részében pedig tájékoztatást nyújt az egész ország termeléséről az illető cikkekben, megnevezve az összes iparosokat, cikkeiket. — E második rész azonkívül bemutatja az egyes iparosok védjegyeit és felsorolja azon kereskedőket, a kiknél e cikkek kaphatók. Ezzel maradandó hírnevet szerez, nemcsak a hazai iparnak, hanem a magyar iparosoknak és kereskedőknek is. — A kiállítási ciklus a *fonó, szövő, ruházati és bőrdíszmü* — *ipari tárlattal* kezdődik, a mely május hó elején nyílik meg a fővárosi városliget iparesernokában. — Említésre méltó, hogy e kiállítás nem az ipari készítmények látványos csoportosítását kívánja feltüntetni, de kiváló gondot fordít az áruk üzletszerű bemutatására, miáltal a vevőközönség kellő tájékozást szerezhet aziránt, *mit és hol* termelnek s mely beszerzési forrásokból rendelhető meg. A drága, felesleges költségek ez esetben teljesen mellőztetik s a tárlat inkább az áruk kirakatszerű, könnyen áttekinthető csoportját mutatja be a közönségnek, mely alkalommal ezek egyszerűen *eladásra is kerülnek*, minélfogva azokon az áruk pontosan megjelölendők. Megjegyezzük még, hogy a kiállításban való részvétellel igen csekély költséggel jár, mert térdíjak vagy egyéb illetékek nem fizettetnek és csak az áru beszállításának s esetleges visszazáraztatásának költségei terhelik a kiállítót; a vasuton való szállításhoz pedig az áruk 50% szállítási díjkezdvevényben részesülnek. — A kiállítás részleteire vonatkozó kimerítő értesítések a m. kir. kereskedelmi muzeum igazgatóságától szerezhetők be, a hová a bejelentések is április hó 5-ig intézendők.

Mai számunkhoz Kovács Zsigmond jóbirú cipész üzletének hirdetése van mellékelve!

Hivatalos közlemények.

Rimaszombati kir. törvényszék elnökétől.

Pályázati hirdetmény.

568. sz. — A vezetésem alatti kir. törvényszéknel kinevezés folytán üresedésbe jött s szabályszerű illetményekkel javadalmazott aljegyzői állásra a nagyméltóságú m. kir. igazságügyminiszter ur folyó évi márczius 31-én 1739. I. M. E. sz. a. kelt magas rendelete folytán ezen pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, a kik ezen állásra pályázni kívánnak, hogy életkorukat, elméleti képzettségüket, nyelvismerteiket, eddigi alkalmaztatásukat és hadkötelezettségi viszonyukat igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényeiket a birói ügyv. szabályok 5. §-ának megfelelően, ezen hirdetménynek a „Budapesti Közlöny” hivatalos lapban való harmadszori megjelenésétől számított két (2) hét alatt hozzám annál bizonyosabban nyújtsák be, mert az elkészen vagy nem szabályszerű uton érkezett kérvények figyelembe vételni nem fognak. Rimaszombat, 1900. évi április hó 6-án.

Kubinyi Aladár, kir. tszéki elnök.

A szerkesztésért ideiglenesen felelős: RÁBELY MIKLÓS.
A lapot közleményekkel ellátja: A SZERKESZTŐ-BIZOTTSÁG.

Magán-hirdetések.

Tekepályamegnyitás.

Alólírott tisztelettel hozom a nagyérdemű közönség tudomására, hogy a jánosi-utcai

„Korona” vendéglő

udvarán az ujonnan épült és minden kényelemmel berendezett fedett tekepályának ünnepélyes használatba vétele **április hó 16-án (husvét hétfőn)** fog megtörténni, melyhez a n. é. közönséget tisztelettel meghívom.

Pontos kiszolgálást, jutányos árakat, kitűnő faj-borok, frissen csapolt kőbányai sör és izletes ételről gondoskodva lesz. — Számos látogatásért esd Rimaszombat, 1900. április 10-én.

KOHN A., vendéglős.

Pártoljuk a hazai ipart!

EMKE gyufa

Mindszenty Bertalanné üzletében kapható.

Puha padlóknak
legkitűnőbb és elismert legjobb fénymáz a valódi

LINOLEUM padló-zománcz.

Bejegyzett

A Linoleum padló-zománcz egy óra alatt keményre szárad, bámulatosan szép fényvel bír és tartósság tekintetében eddig fölülmulhatatlan. A következő változatokban kapható: 1 sz. sárgás-barna, 2 sz. sötét-barna és 3 sz. mahagoni-barna.

Nagy elterjedtségénél fogva

LINOLEUM padló-zománczunkat különböző hasonhangzású nevek alatt értékelten utánzatokkal hamisítják, miért is **kérjen mindenki kizárólag csak Eisenstädter-féle LINOLEUM padló-zománczot**, a törv. bejegyzett „**vaslovag**” védjeggyel.

Eisenstädter Testvérek
lakk- és festékgyára Bécs.

Főraktár:

BRAUN ZSIGMOND
vaskereskedése Rimaszombat.

4-8

Hirdetmény.

89. sz. — Alulírt kiküldött kir. bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a miskolci kir. törvényszék és járásbírósnak 1899. évi 10102. és sp. 1166. számú végrehajtást rendelő végzése következtében **Dr. Sugár Jakab** ügyvéd által képviselt **magyar-francia biztosító-társ.** javára, **Hangonyi István** ellen 102 kor. 20 fil. és 217 kor. 76 fil. tőkekövetelés és járulékaik erejéig foganatosított kielégítési és biztosítási végrehajtás alkalmával lefoglalt és 830 koronára becsült ingókra a rimaszécsi kir. járásbírósnak 1899. évi 428. 24. számú végzésével a további eljárást elrendelte, az 1881. évi LX. t. cikk 120. §-a értelmében jelen az árverést elrendelő végzést helyettesítő árverési hirdetmény ugy a fentnevezett végrehajtató, mint a foglaltató és felülfoglaltatók részére is — amennyiben ezek az árverés kifizetéséhez szükséges kielégítési joggal bírnak, avagy ezt időközben jogérvényesen nyertek volna — kibocsátatik, illetve az árverés kifizetése; az árverésnek a fentidézett törvényezikk 114. §-a értelmében Uraj községében leendő megtartása céljából határidőül **1900. évi április hó 18-ik napjának** délelőtt 10 órája kitűzetik, a mikor a bíróság le- és felülfoglalt ingók, ugymint anyajuhok, bárányok, szecsakavágó és ígás-szekér a legtöbbet ígérőnek a 107. és 108. § értelmében, készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhívom mindazokat, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, amennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírt kiküldöttnél írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulaszták. — A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítottatik.

Kelt Rimaszéc, 1900. márczius hó 26. napján.

Kovács Géza, kir. bir. vhajtó.

Műkertész.

Egy 14—15 éves, erős, egészséges fiú, mint műkertész tanuló fizetéssel azonnal felvétetik **Csintalan János** műkertésznél Rimaszombtatban, Ferenczy-utca 16. sz. a.

Pályázati hirdetmény.

757. sz. — Szab. Rimaszombat r. t. város adóhivatalánál ujonnan rendszeresített **irnokai állásra** pályázat nyittatik. Felhívom mindazokat, kik ezen 1000 korona készpénz fizetés és nyugdíjogosultsággal összekötött hivatali állást elnyerni kívánják, hogy az iránti születési bizonyítvány, jelenlegi alkalmaztatásuk, netaláni külön képesítések igazolására szolgáló okmányokkal felszerelt és sajátkezűleg irt kérvényüket a város tanácsához czimezve, **folyó év április hó 18-ig** bezárólag adják be.

Rimaszombat r. t. városi közgyűlése 1900. apr. 10.

Nagy, városi főjegyző, polgárm. h.

Korán érő tavasz-buza eladó

Herczeg Coburg tiszttartóságánál
Rimaszécen.

3-3

Hirdetmény.

1423. sz. — **Várgede** községre nézve az 1892. évi XXIX. t. cz. értelmében a tényleges birtokosok tulajdon jogának a telekjegyzőkönyvekbe való bejegyzése és a telekjegyzőkönyvi bejegyzések helyesbítése iránti eljárás befejeztetvén, az azzal a felszólalással tétetik közzé:

1. hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. t. cz. 15. és 17. §§-ai alapján — ide értve e §-oknak az 1889. XXXVIII. t. cz. 5. és 6. §-aiban és az 1891. XVI. t. cz. 15. § a) pontjában foglalt kiegészítéseit is, — valamint az 1889. XXXVIII. t. cz. 7. §-a és az 1891. XVI. t. cz. 15 §-a b) pontja alapján eszközölt bejegyzések vagy az 1886. XXIX. t. cz. 22. §-a alapján történt törlések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlési kereseteket hat hónap alatt, vagyis 1900. évi **október hó 1-ő** napjáig bezárólag a telekkönyvi hatóságához nyújtsák be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelté után indított kereset annak a harmadik személynek, a ki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, a kik az 1886. XXIX. t. cz. 16. és 18. §§-ainak eseteiben — ideértve az utóbbi §-nak az 1889. XXXVIII. t. cz. 5. és 6. §-ban foglalt kiegészítéseit is — a tényleges birtokos tulajdon jogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis 1900. évi **október hó 1-ő** napjáig bezárólag a telekkönyvi hatóságához nyújtsák, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelté után ellentmondásuk többé figyelembe vételni nem fog.

3. hogy mindazok, a kik az 1. és 2. pontban körülírt esetekben kívül az eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogukat bármily irányban sértve vélik — ideértve azokat is, a kik a tulajdonjog arányának az 1889. XXXVIII. t. cz. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, — e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatóságához hat hónap alatt, vagyis 1900. évi **október hó 1-ő** napjáig bezárólag nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmúltá után az említett bejegyzéseket csak a törvény rendes utján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azokat a feleket, kik a kiküldöttnek eredeti okiratokat adtak át, hogy a mennyiben azokhoz — egyszerűsített egyszerű másolatokat is esatolták, vagy pótlólag benyújtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

Kir. Törvényszék, mint telekkönyvi hatóság, — Rimaszombat, 1900. évi márczius hó 22-én.

2-3

Aldorffer, kir. törvsz. bíró.

Eladó.

Az új Hunyady-utca mindkét oldalán több szép fekvésű, egészséges lakásra alkalmas, azonnal építhető **háztelek** — **elfogadható áron** — eladó. Értekezhetni lehet alant jegyzett tulajdonosnál.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomára hozni, hogy nagyobb előnyös bevásárlások folytán az **összes faanyagok**, valamint a többi áruk árait mélyen leszállítottam, miről üzletemben meggyőződés szerezhető.

Szállítok a legolcsóbb árban legjobb minőségű **salgó-tarjani, putnoki és vadnai kőszent** egész waggonrakományként, valamint kicsiben és házhoz is.

Elárusítok mindenféle **gazdasági gépeket** legjutányosab árak mellett **részletfizetésre** is.

Egyszerűs mind az elsőrangú „**trieszti általános biztosító-társaság**” (Generali) gömörmegeyi főügynökségét (kötvénykiállítási joggal) birom, abban a helyzetben vagyok, hogy mindennemű biztosításokat, u. m. **épületek, takarmányok, aratási készletek, ingóságok** és **törzsbiztosításokat**, továbbá **életbiztosítást** és **balesetbiztosítást** legolcsóbb és legelőnyösebb díjtétel mellett eszközölöm.

Az eddig irántam tanusított jóakaratu pártfogást megköszönve, vagyok

teljes tisztelettel

KOHN ALBERT fakeskedő

14-*

és a triesti ált. bizt. társ. (Assecurazioni Generali) gömörmegeyi főügynöke